

ภาคผนวก ง

- ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

288

วัน/เดือน/ปี	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	คำถาม R-C-A ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตตามองค์ประกอบ				โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
		ตนเองเป็นต้นแบบและเรียนรู้ในระดับชั้น	ใจและสติปัญญาในระดับชั้น	เรียนรู้และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3 ฐาน			2 ฐาน	
						พอประมาณ	มีเหตุผล	มีคุณธรรม	มีภูมิปัญญา	มีจิตสำนึก
12 ก.ย.60	คิดให้ได้ บอกให้ได้		✓			✓	✓	✓	✓	✓
19 ก.ย.60	วาดตามคำบอก	✓				✓	✓	✓	✓	✓
26 ก.ย.60	กระซิบกระซาบ		✓			✓	✓	✓	✓	✓
3 ต.ค.60	มองหาจุดดีกันเถอะ	✓				✓	✓	✓	✓	✓
7 พ.ย.60	หนูน้อยนักสำรวจ		✓			✓	✓	✓	✓	✓
14 พ.ย.60	ทำดีได้ดี		✓			✓	✓	✓	✓	✓

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	คำถาม R-C-A ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตตามองค์ประกอบ				โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
		การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	การจัดการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความเครียด	การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น	3 ห่วง			2 เงื่อนไข	
						ความพอประมาณ	ความมีเหตุผล	การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	ความรู้	คุณธรรม
21 พ.ย.60	บ้านแห่งความสุข				✓	✓	✓	✓	✓	✓
28 พ.ย.60	ฉันอยากเป็น		✓			✓	✓	✓	✓	✓

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

290

วัน/เดือน/ปี	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	คำถาม R-C-A ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตตามองค์ประกอบ				โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
		ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะระบบ	ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะระบบ	ผู้เรียนได้ปฏิบัติตนที่ถูกต้องเหมาะสม	3 ท่วง			2 เสิ่นไซ	
						เหมาะสม	พอเพียง	มีคุณธรรม	ความรู้	คุณธรรม
12 ก.ย.60	เก่งอะไร	✓				✓	✓	✓	✓	✓
19 ก.ย.60	อนาคตของฉัน	✓				✓	✓	✓	✓	✓
26 ก.ย.60	อารมณ์ของฉัน			✓		✓	✓	✓	✓	✓
3 ต.ค.60	วันนี้ของฉัน		✓			✓	✓	✓	✓	✓
7 พ.ย.60	เส้นห่างๆได้ด้วยการพูด				✓	✓	✓	✓	✓	✓
14 พ.ย.60	ดาวดวงน้อยหาเพื่อน		✓			✓	✓	✓	✓	✓

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	คำถาม R-C-A ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตตามองค์ประกอบ				โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
		การตระหนักรู้เห็นคุณค่าในตนเองและผู้เกี่ยวข้อง	การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	การจัดกิจกรรมกับอารมณ์และความเครียด	การสร้างสัมพันธ์สภาพที่ดีกับผู้อื่น	3 ท่วง			2 เงื่อนไข	
						ความพอประมาณ	ความมีเหตุผล	ภาคีธรรมที่ดี	ความรู้	คุณธรรม
21 พ.ย.60	หนูทำได้		✓			✓	✓	✓	✓	✓
28 พ.ย.60	เวลาว่างที่หนูชอบทำ	✓				✓	✓	✓	✓	✓

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

292

วัน/เดือน/ปี	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	คำถาม R-C-A ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตตามองค์ประกอบ				โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
		เองแต่ตนเองให้เขาเรียนรู้และระบบผู้ดูแล	การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์	เตรียมความพร้อมแบบฉบับด้วยตนเอง	เป็นผู้ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบผู้ที่มีคุณธรรมและซื่อสัตย์สุจริต	3 ท่วง			2 สิ่งในใจ	
						เหมาะสมพอเพียง	งพุดแต่เพียง	ดีแต่ดีมีคุณธรรม	ความรู้	เมตตา
12 ก.ย.60	การปรับปรุงข้อบกพร่อง		✓			✓	✓	✓	✓	✓
19 ก.ย.60	การที่หนูเรียนดีและเรียนไม่ดี		✓			✓	✓	✓	✓	✓
26 ก.ย.60	แนะนำตนเอง	✓				✓	✓	✓	✓	✓
3 ต.ค.60	การแสดงความคิดเห็น				✓	✓	✓	✓	✓	✓
7 พ.ย.60	ความดีของฉัน	✓				✓	✓	✓	✓	✓
14 พ.ย.60	ความสุขในใจที่หนูได้ทำ			✓		✓	✓	✓	✓	✓

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	คำถาม R-C-A ที่มุ่งเน้นพัฒนา ทักษะชีวิตตามองค์ประกอบ				โดยประยุกต์หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง				
		การตระหนักรู้เห็นคุณค่าในตนเอง และผู้เรียน	การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	การปรับตัวกับอารมณ์และความเครียด	การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	3 ห่วง			2 เงื่อนไข	
						ความพอประมาณ	ความมีเหตุผล	การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	ความรู้	คุณธรรม
21 พ.ย.60	การยอมรับและปฏิเสธผู้อื่น		✓			✓	✓	✓	✓	✓
28 พ.ย.60	ลักษณะเด่นของเพื่อน	✓				✓	✓	✓	✓	✓

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

294

วัน/เดือน/ปี	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	คำถาม R-C-A ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตตามองค์ประกอบ				โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
		ตนเองเป็นผู้เรียนรู้และตระหนักรู้กับตนเองและผู้อื่น	การตัดสินใจและสร้างสรรค์แบบอย่างสร้างสรรค์	ความตระหนักรู้เกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจและสังคม	เป็นผู้ที่คิดดีทำดีที่พึงปรารถนา	3 ท่วง			2 เสิ่จ่ในใจ	
						ศวงพมภมย	ศวงพมย	ศวงพมย	ศวงพมย	ศวงพมย
12 ก.ย.60	การสำรวจจุดอ่อน	✓				✓	✓	✓	✓	✓
19 ก.ย.60	การปรับปรุงข้อบกพร่อง	✓				✓	✓	✓	✓	✓
26 ก.ย.60	ความเก่งของเพื่อน	✓				✓	✓	✓	✓	✓
3 ต.ค.60	ลักษณะเด่นของเพื่อน	✓				✓	✓	✓	✓	✓
7 พ.ย.60	ยาเสพติดให้โทษ		✓			✓	✓	✓	✓	✓
14 พ.ย.60	อารมณ์ดีมีความสุข			✓		✓	✓	✓	✓	✓

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	คำถาม R-C-A ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตตามองค์ประกอบ				โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
		การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	การจัดกิจกรรมและความเครียด	การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น	3 ท่วง			2 เงื่อนไข	
						ความพอประมาณ	ความมีเหตุผล	การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	ความรู้	คุณธรรม
21 พ.ย.60	อยู่อย่างไรให้มีสุข			✓		✓	✓	✓	✓	✓
28 พ.ย.60	ฉันทงศ์มีสุข	✓				✓	✓	✓	✓	✓

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

296

วัน/เดือน/ปี	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	คำถาม R-C-A ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตตามองค์ประกอบ				โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
		ตนเองเป็นต้นแบบที่ดีแก่ผู้อื่น	การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	ยึดมั่นในคุณธรรมและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	มีผู้ปฏิบัติตามที่พึงประสงค์	3 ท่วง			2 เื่องนไข	
						พยายาม	ลงมือทำ	ปฏิบัติดี	ความรู้	เมตตา
12 ก.ย.60	เชื่อหรือไม่		✓			✓	✓	✓	✓	✓
19 ก.ย.60	คิดให้ดีกว่าก่อนทำ		✓			✓	✓	✓	✓	✓
26 ก.ย.60	นักข่าวรุ่นเยาว์			✓		✓	✓	✓	✓	✓
3 ต.ค.60	ยอมรับได้ไม่เครียด			✓		✓	✓	✓	✓	✓
7 พ.ย.60	ปฏิบัติตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว				✓	✓	✓	✓	✓	✓
14 พ.ย.60	เปิดหน้าต่างหัวใจ			✓		✓	✓	✓	✓	✓

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	คำถาม R-C-A ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตตามองค์ประกอบ				โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
		ตนเอง คิดค้น แก้ปัญหา ด้วย ตัวเอง	การ เกิด จิต สำนึก และ การ ปฏิบัติ ตน อย่าง เหมาะสม	การ สร้าง จิต สำนึก และ การ ปฏิบัติ ตน อย่าง เหมาะสม	การ สร้าง จิต สำนึก และ การ ปฏิบัติ ตน อย่าง เหมาะสม	3 ห่วง			2 ไฉไล	
		ความพอประมาณ	ความมีเหตุผล	ความมีคุณธรรม	ความพอประมาณ	ความมีเหตุผล	ความมีคุณธรรม	ความรู้	มีคุณธรรม	
21 พ.ย.60	รู้จักตนเองและเพื่อน	✓				✓	✓	✓	✓	✓
28 พ.ย.60	อารมณ์ดีมีความสุข	✓				✓	✓	✓	✓	✓

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

298

วัน/เดือน/ปี	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	คำถาม R-C-A ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตตามองค์ประกอบ				โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
		การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	การตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	3 ท่วง			2 เื่องนไข	
						ความพอประมาณ	ความมีเหตุผล	การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	ความรู้	คุณธรรม
12 ก.ย.60	ทันข่าวทันเหตุการณ์		✓			✓	✓	✓	✓	✓
19 ก.ย.60	เรียนดีมีอนาคต		✓			✓	✓	✓	✓	✓
26 ก.ย.60	วินัยดีมีสุข	✓				✓	✓	✓	✓	✓
3 ต.ค.60	งามอย่างไทย				✓	✓	✓	✓	✓	✓
7 พ.ย.60	สัญญาใจ	✓				✓	✓	✓	✓	✓
14 พ.ย.60	เพื่อนคู่คิด มิตรคู่ใจ				✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	คำถาม R-C-A ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตตามองค์ประกอบ				โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
		การตระหนักรู้เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	การจัดกิจกรรมกับความเครียด	การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น	3 ท่วง			2 เงื่อนไข	
						ความพอประมาณ	ความมีเหตุผล	ภาคีที่เกื้อหนุนในสังคม	ความรู้	คุณธรรม
21 พ.ย.60	มีปัญหาก็ปรึกษาใครดี			✓		✓	✓	✓	✓	✓
28 พ.ย.60	สิ่งดีมีคุณค่า	✓				✓	✓	✓	✓	✓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

**ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**

แผนการจัดกิจกรรม
ชื่อกิจกรรม กระชับ กระซาบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
เวลา 1 ชั่วโมง

1. องค์กรประกอบทักษะชีวิต

1.1 องค์กรประกอบที่

- องค์กรประกอบที่ 4 การสร้างความสัมพันธ์ภาพ ที่ดีกับผู้อื่น

1.2 พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง

- เป็นผู้ฟังที่ดี

1.3 ตัวชี้วัด

- ฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้พูด

1.4 พฤติกรรมซึ่งบ่งชี้ตัวชี้วัดเพื่อการประเมิน

- ฟังสิ่งที่ผู้อื่นพูดอย่างใส่ใจ

- บอกได้ว่าผู้พูดมีความรู้สึกหรือมีวัตถุประสงค์ใด

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ฟังที่ดี

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

3.1 ชิ้นงาน

-

3.2 ภาระงาน

- การสื่อสารข้อความ เกมพรายกระชับ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน แล้วให้ยืนเป็นแถวตอนเรียงหนึ่ง

4.2 ให้นักเรียนเล่นเกมพรายกระชับ ครูบอกกติกาการเล่นเกมพรายกระชับ แล้ว

กระชับข้อความให้นักเรียนคนแรกของแต่ละแถวว่า “ตาตุ่เป่าปี ตาอืดีฉาบ ตาอาบตีฉิ่ง” เมื่อครูให้สัญญาณว่ากระชับได้ให้ คนแรกของแต่ละกลุ่มกระชับข้อความให้เพื่อนคนที่ 2 ฟัง คนที่ 2 กระชับต่อจนถึงคน สุดท้ายของแต่ละกลุ่ม ให้คนสุดท้ายของแต่ละกลุ่มบอกข้อความที่ได้ฟัง แล้วครู เขียนข้อความไว้บนกระดาน ครูเฉลยข้อความที่ถูกต้อง ครูและนักเรียนดูว่ากลุ่มใดข้อความเหมือนหรือใกล้เคียงที่สุด รวดเร็วที่สุด จะเป็นฝ่ายชนะ

4.3 ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายผลจากการเล่นเกม นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับการเล่นเกมนี้ข้อความคนสุดท้ายที่ได้ยินคืออะไร เป็นข้อความที่ถูกต้องหรือเหมือนหรือใกล้เคียงที่สุด หรือไม่

4.4 ครูให้ฝ่ายชนะและฝ่ายแพ้ออกเหตุผล และสรุปสาระสำคัญ ว่าทำอะไรจริงชนะ

4.5 นักเรียนและครูสนทนาร่วมกันสรุปและผลที่ได้รับจากการเล่นเกมพรายกระซิบบ โดยให้อภิปรายกลุ่มตามประเด็นต่อไปนี้

4.5.1 นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับการเล่นเกมพรายกระซิบบ/
นักเรียนสามารถฟังข้อความได้ถูกต้องมากหรือน้อย เพราะอะไร *(ความพอประมาณ)*

4.5.2 ในชีวิตจริง นักเรียนเคยพบเห็นคนที่ประสบกับสถานการณ์เหมือนในเกมพรายกระซิบบหรือไม่ อย่างไร

- นักเรียนคิดว่าจากสถานการณ์ดังกล่าว จะมีผลกระทบตามมาหรือไม่ ใครได้รับผลกระทบบ้าง รุนแรงหรือมากน้อยเพียงใด *(ความมีเหตุผล)*

- ในวิธีการดำเนินชีวิตจริงของนักเรียนจะมีโอกาสพบหรือเผชิญกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ดังกล่าว บ้างหรือไม่ เพราะอะไร *(การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*

- หากมีโอกาสเผชิญสถานการณ์ดังกล่าว นักเรียนจะมีวิธีการป้องกันและแก้ปัญหาในการฟังและการพูด อย่างไรบ้าง เพื่อให้การสื่อสารนั้นไม่ผิดพลาดไป จนทำให้การสื่อสารมีความหมายผิดพลาดซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ *(การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*

4.6 เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมอภิปรายอย่างอิสระ กระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตามหลักการแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเหตุผล ข้ออ้างอิงสนับสนุนความคิดเห็นและแสดงกิริยาจาสุภาพ

4.7 ร่วมกันสรุปสาระสำคัญของประเด็นคำถามข้อคิด เกี่ยวกับการรับฟังเรื่องราวต่างๆ ให้ได้ใจความนักเรียนควรฟังอย่างมีสมาธิและมีใจจดจ่อกับเรื่องที่ฟัง

- สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R-C-A เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ฟังที่ดี (ตัวอย่างคำถาม R-C-A ท้ายบทเรียน)

(R) คำถามเพื่อการสะท้อน

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ในขณะที่อภิปรายแสดงความคิดเห็น*(ความพอประมาณ)*

(C) คำถามเพื่อการเชื่อมโยง

- ในชีวิตจริง นักเรียนเคยพบเห็นคนที่ประสบกับสถานการณ์เหมือนในเกมพรายกระซิบหรือไม่ อย่างไร *(ความมีเหตุผล)*

- นักเรียนช่วยกันคิดว่าทำไม จึงจำเป็นต้องฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้พูด*(ความมีเหตุผล)*

- หากทุกคนไม่เป็นผู้ฟังที่ดี จะเกิดผลตามมาอย่างไรบ้าง ทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่นๆ *(ความมีเหตุผล)*

(A) คำถามเพื่อการปรับใช้

- นักเรียนหรือกลุ่มของนักเรียนมีแนวทางในการปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี อย่างไร *(การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*

- หากในอนาคตนักเรียนเผชิญกับบุคคลที่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเลย นักเรียนจะทำอย่างไร*(การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*

5. การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- คำถามที่กระตุ้นการคิด/การกระทำของผู้เรียน ให้บรรลุผลตามหลักคิด

5.1 ความพอประมาณ

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ในขณะที่อภิปรายแสดงความคิดเห็น (สิ่งที่คิดทำมีความเหมาะสมกับกาลเทศะ สถานการณ์หรือไม่ อย่างไร)

5.2 ความมีเหตุผล

- ในชีวิตจริง นักเรียนเคยพบเห็นคนที่ประสบกับสถานการณ์เหมือนในเกมพรายกระซิบหรือไม่ อย่างไร *(ความมีเหตุผล)*

- นักเรียนช่วยกันคิดว่าทำไม จึงจำเป็นต้องฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจและรับรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้พูด *(ความมีเหตุผล)*

- หากทุกคนไม่เป็นผู้ฟังที่ดี จะเกิดผลตามมาอย่างไรบ้าง ทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่นๆ *(ความมีเหตุผล)*

5.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- นักเรียนหรือกลุ่มของนักเรียนมีแนวทางในการปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี อย่างไร
(การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)

- หากในอนาคตนักเรียนเผชิญกับบุคคลที่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเลย
นักเรียนจะทำอย่างไร (การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)

5.4 เจือจางความรู้

- ตนมีความรู้ในเรื่องที่อภิปราย มากน้อยเพียงใด
- รู้ว่าเกิดอะไร มีใครที่เกี่ยวข้อง และเกี่ยวข้องกันอย่างไร

5.5 เจือจางคุณธรรม

- ในการอยู่ร่วมกันในสังคม นักเรียนมีแนวปฏิบัติในการเป็นผู้ฟัง อย่างไร
- หากในอนาคตนักเรียนเผชิญกับบุคคลที่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเลย
นักเรียนจะทำอย่างไร

5.6 การเชื่อมโยงสู่ 4 มิติ

สิ่งที่คิด มีผลกระทบทางบวกและทางลบในมิติด้านวัตถุ/ เศรษฐกิจ สังคม
สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอะไรบ้าง ทำอย่างไรจึงจะไม่ให้เกิดผลกระทบทางลบ

6. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

- แผ่นข้อความ

7. การวัดและประเมินผล

7.1 วิธีการประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.2 เครื่องมือ

- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.3 เกณฑ์การประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

8. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8.1. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8.1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A).....

.....

.....

.....

8.1.2 สมรรถนะสำคัญ.....

.....

.....

8.2 ปัญหาและอุปสรรค.....

.....

.....

8.3 แนวทางในการแก้ไขและพัฒนา.....

.....

.....

(.....) ครูผู้สอน

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัตรคำ

ตาตุ๋เป๋ปี่ ตาอืด้อบ ตาอาบตีอั้ง

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนใน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	ความร่วมมือกันทำ กิจกรรม				การแสดงความคิด เห็น				การรับฟังความ คิดเห็น				การตั้งใจทำงาน				การแก้ไขปัญหา/ หรือปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

**ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**

แผนการจัดกิจกรรม
ชื่อกิจกรรม อารมณ์ของฉัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
เวลา 1 ชั่วโมง

1. องค์ประกอบทักษะชีวิต

1.1 องค์ประกอบที่

- องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

1.2 พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง

- ควบคุมอารมณ์ตนเองได้

1.3 ตัวชี้วัด

- ควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง ในสถานการณ์ต่างๆ ได้

1.4 พฤติกรรมชี้บ่งตัวชี้วัดเพื่อการประเมิน

- แสดงพฤติกรรมที่สุภาพในทุกสถานการณ์

- ระวังอารมณ์ของตนเองได้ เมื่อมีเหตุการณ์ตื่นเต้น/ ตกใจ/ เสียใจ หรือเมื่อถูกสอบ

ประมาณ

- สามารถปฏิบัติงานต่อไปได้อย่างสงบแม้ถูกตำหนิ

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

3.1 ชิ้นงาน

-

3.2 ภาระงาน

- แสดงความคิดเห็น

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับการแสดงออกเมื่อมีอารมณ์ดีใจและอารมณ์

โกรธ

4.2 ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนช่วยกันออกแบบแสดงท่าทางของอาการโกรธและดีใจ

โดยครูยกตัวอย่างสถานการณ์สมมุติ โดยมีภาพตัวอย่างให้นักเรียนดู ดังนี้

- ถ้านักเรียนถูกเพื่อนตำหนิหรือด่าจะรู้สึกอย่างไร ลองแสดงท่าทางตามความรู้สึกที่คิดว่าจะเกิดขึ้น
- ถ้านักเรียนถูกเพื่อนแกล้งแหยงของเล่น จะรู้สึกอย่างไร ลองแสดงท่าทางตามความรู้สึกที่คิดว่าจะเกิดขึ้น
- ถ้านักเรียนทำงานสำเร็จแล้วครูชมและให้รางวัล จะรู้สึกอย่างไร ลองแสดงท่าทางตามความรู้สึกนั้น

4.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายผลจากการรู้จักควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง ในสถานการณ์ต่างๆ โดยให้อภิปรายกลุ่มตามประเด็นต่อไปนี้

4.3.1 นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว ตัวอย่างเพราะอะไร (ความพอประมาณ)

4.3.2 ในชีวิตจริง นักเรียนเคยพบเห็นคนที่ประสบกับสถานการณ์เหมือนในภาพหรือไม่ อย่างไร

- นักเรียนคิดว่าจากสถานการณ์ดังกล่าว จะมีผลกระทบตามมาหรือไม่ ใครได้รับผลกระทบบ้าง รุนแรงหรือมากน้อยเพียงใด (*ความมีเหตุผล*)

- ในวิธีการดำเนินชีวิตจริงของนักเรียนจะมีโอกาสพบหรือเผชิญกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ดังกล่าว บ้างหรือไม่ เพราะอะไร

- หากในอนาคตนักเรียนเผชิญสถานการณ์ดังกล่าว นักเรียนจะมีวิธีการควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง อย่างไรบ้าง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (*การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี*)

4.4 เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมอภิปรายอย่างอิสระ กระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมใน

- สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R-C-A เพื่อให้นักเรียนรู้จักควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง ในสถานการณ์ต่างๆ (ตัวอย่างคำถาม R-C-A ท้ายบทเรียน)

(R) คำถามเพื่อการสะท้อน

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ในขณะที่อภิปรายแสดงความคิดเห็น (*ความพอประมาณ*)

(C) คำถามเพื่อการเชื่อมโยง

- ในชีวิตจริง นักเรียนเคยพบเห็นคนที่ประสบกับสถานการณ์เหมือนในภาพหรือไม่ อย่างไร (*ความมีเหตุผล*)

-นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว ตัวอย่าง เพราะอะไร (*ความมีเหตุผล*)

- นักเรียนช่วยกันคิดว่าทำไม จึงจำเป็นต้องรู้จักควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง ในสถานการณ์ต่างๆ (*ความมีเหตุผล*)

(A) คำถามเพื่อการปรับใช้

- หากมีโอกาสหากในอนาคตนักเรียนเผชิญสถานการณ์ดังกล่าว นักเรียนจะมีวิธีการควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง อย่างไรบ้าง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (*การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี*)

5. การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- คำถามที่กระตุ้นการคิด/การกระทำของผู้เรียน ให้บรรลุผลตามหลักคิด

5.1 ความพอประมาณ

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ในขณะที่อภิปรายแสดงความคิดเห็น (สิ่งที่คิดทำมีความเหมาะสมกับกาลเทศะ สถานการณ์หรือไม่ อย่างไร)

5.2 ความมีเหตุผล

- ในชีวิตจริง นักเรียนเคยพบเห็นคนที่ประสบกับสถานการณ์เหมือนในภาพหรือไม่ อย่างไร (*ความมีเหตุผล*)
- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว ตัวอย่าง เพราะอะไร (*ความมีเหตุผล*)
- นักเรียนช่วยกันคิดว่าทำไม จึงจำเป็นต้องรู้จักควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่างๆ (*ความมีเหตุผล*)

5.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- หากมีโอกาสหากในอนาคตนักเรียนเผชิญสถานการณ์ดังกล่าว นักเรียนจะมีวิธีการควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง อย่างไรบ้าง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (*การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี*)

5.4 เงื่อนไขความรู้

- ตนมีความรู้ในเรื่องที่อภิปราย มากน้อยเพียงใด
- รู้ว่าเกิดอะไร มีใครที่เกี่ยวข้อง และเกี่ยวข้องกันอย่างไร

5.5 เงื่อนไขคุณธรรม

- ในการอยู่ร่วมกันในสังคม นักเรียนมีแนวปฏิบัติในการแสดงพฤติกรรมที่สุภาพในแต่ละสถานการณ์อย่างไร ยกตัวอย่างประกอบ
- หากในอนาคตนักเรียนเผชิญกับบุคคลที่แสดงอารมณ์และความรู้สึกที่ไม่เหมาะสมนักเรียนจะทำอย่างไร

5.6 การเชื่อมโยงสู่ 4 มิติ

- สิ่งที่คิด มีผลกระทบทางบวกและทางลบในมิติด้านวัตถุ/ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอะไรบ้าง ทำอย่างไรจึงจะไม่ให้เกิดผลกระทบทางลบ

6. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

- รูปภาพแสดงอารมณ์ต่าง ๆ

7. การวัดและประเมินผล

7.1 วิธีการประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.2 เครื่องมือ

- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.3 เกณฑ์การประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

8. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8.1. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8.1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A).....

.....

.....

.....

8.1.2 สมรรถนะสำคัญ.....

.....

.....

8.2 ปัญหาและอุปสรรค.....

.....

.....

8.3 แนวทางในการแก้ไขและพัฒนา.....

.....

.....

(.....) ครูผู้สอน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนใน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	ความร่วมมือกันทำ กิจกรรม				การแสดงความคิดเห็น				การรับฟังความคิดเห็น				การตั้งใจทำงาน				การแก้ไขปัญหา/ หรือปรับปรุง ผลงานกลุ่ม					
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

ถ้านักเรียนถูกรุ้ทำเช่นนี้ จะรู้สึกอย่างไร

เหตุการณ์ที่ 1 ถ้านักเรียนถูกเพื่อนตำหนิ หรือด่า จะรู้สึกอย่างไร
ลองแสดงท่าทางตามความรู้สึกที่คิดว่าจะเกิดขึ้น

1. นักเรียนจะแสดงพฤติกรรมอย่างไร

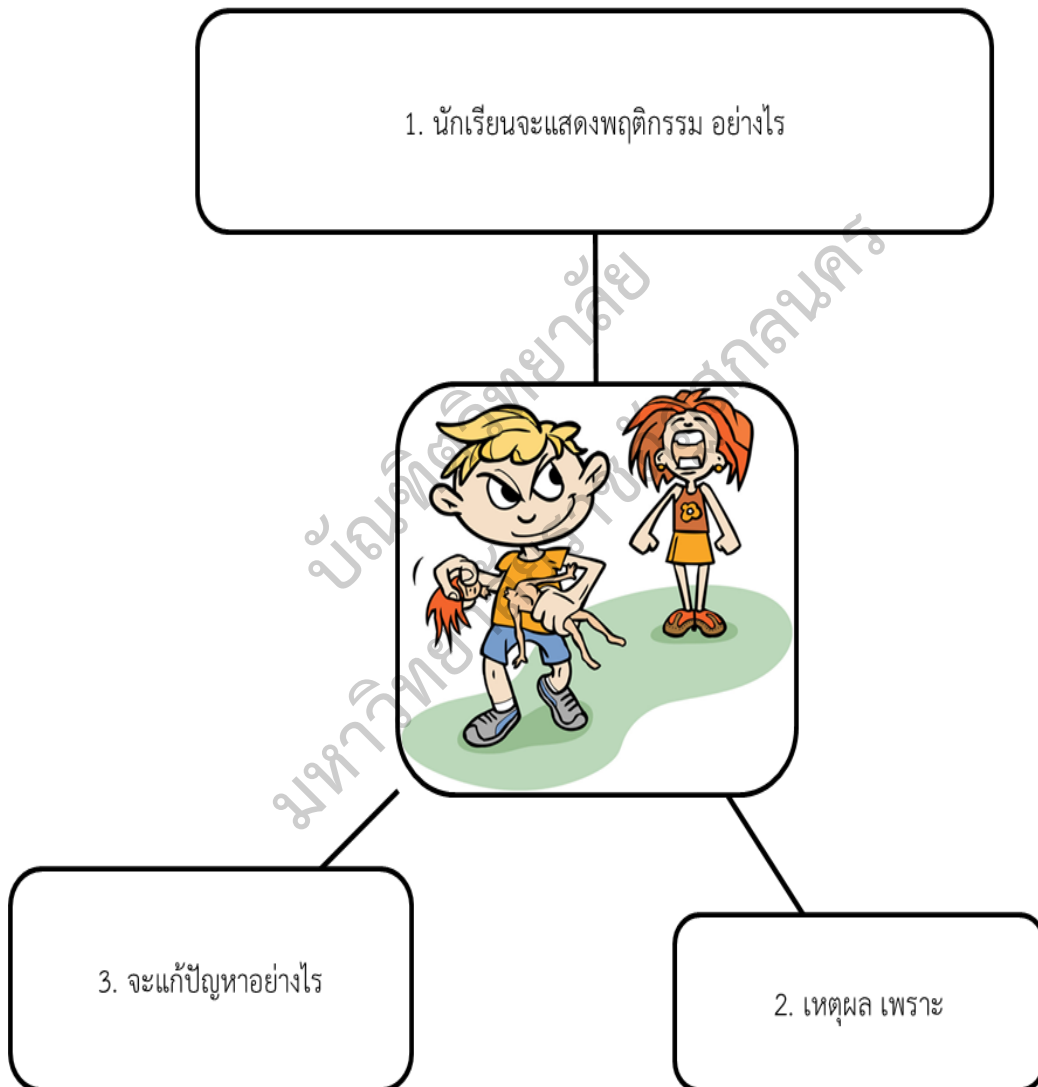

3. จะแก้ปัญหาอย่างไร

2. เหตุผล เพราะ

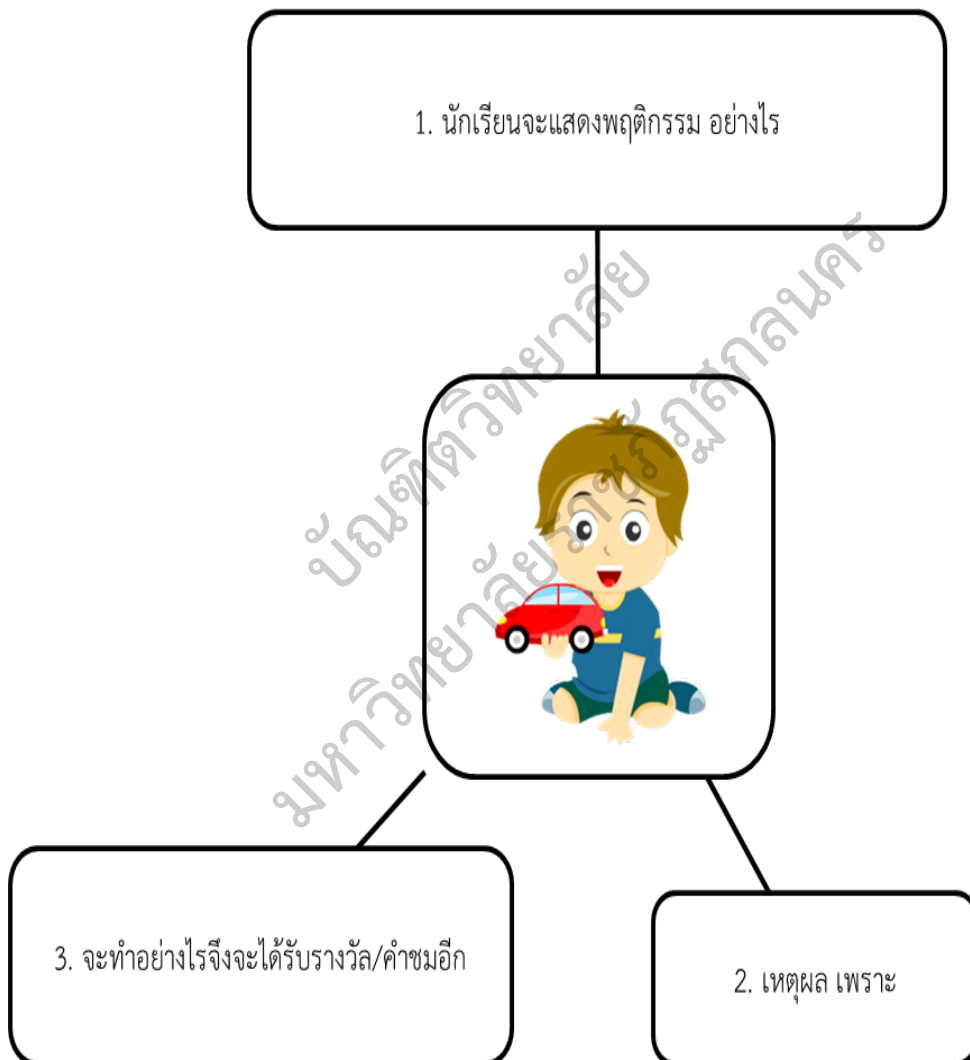
ถ้านักเรียนถูกรกระทำเช่นนี้ จะรู้สึกอย่างไร

เหตุการณ์ที่ 2 ถ้านักเรียนถูกเพื่อนแกล้ง แย่งของเล่น จะรู้สึกอย่างไร
ลองแสดงท่าทางตามความรู้สึกที่คิดว่าจะเกิดขึ้น

ถ้านักเรียนถูกกระทำเช่นนี้ จะรู้สึกอย่างไร

เหตุการณ์ที่ 3 ถ้านักเรียนทำงานสำเร็จแล้วครูชมและให้รางวัล จะรู้สึกอย่างไร
ลองแสดงท่าทางตามความรู้สึกนั้น

**ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**

แผนการจัดกิจกรรม
ชื่อกิจกรรม แนะนำตนเอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
เวลา 1 ชั่วโมง

1. องค์ประกอบทักษะชีวิต

1.1 องค์ประกอบที่

- องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

1.2 พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง

- มองเห็นตนเองและผู้อื่นในแง่บวก

1.3 ตัวชี้วัด

- แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

1.4 พฤติกรรมซึ่งบ่งชี้ตัวชี้วัดเพื่อการประเมิน

- แสดงพฤติกรรมที่สะท้อนความรู้สึกต่อตนเองและผู้อื่นในแง่บวก

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักเรียนมองเห็นตนเองและผู้อื่นในแง่บวก

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

3.1 ชิ้นงาน

- แบบฟอร์มฉันทาคือใคร

3.2 ภาระงาน

-

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 ครูให้นักเรียนนั่งเป็นรูปโค้งครึ่งวงกลม

4.2 ครูสนทนาเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับตัวของนักเรียนและเพื่อนในห้องครูแจก

แบบสอบถามฉันทาคือใครให้นักเรียนได้ตอบแบบสอบถาม

4.3 นักเรียนตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนแต่ละคนออกมาเล่าสิ่งที่ตอบลงไปแบบสอบถามฉันทาคือใคร

4.4 ครูใช้เทคนิคการถามนักเรียนกระตุ้นนักเรียน เพื่อค้นหาค่านิยมหรือความรู้สึกเข้าใจตนเองของนักเรียนแต่ละคน

4.5 นักเรียนและครูสนทนาร่วมกันสรุป เมื่อนักเรียนเข้าใจตนเองว่าตนเองมีค่านิยมอย่างไรเขาก็จะได้มองเห็นค่านิยมของเพื่อนด้วย จากที่นักเรียนได้ตอบคำถามของครูทุกคน ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจในตัวเพื่อน โดยให้ร่วมอภิปรายตามประเด็น ต่อไปนี้

4.5.1 นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อนักเรียนแต่ละคนออกมาเล่าสิ่งที่ตอบลงไปแบบสอบถามฉันคือใคร เพราะอะไร *(ความพอประมาณ)*

4.5.2 เพื่อนของนักเรียนแต่ละคน มีค่านิยมหรือความรู้สึกเหมือนกันหรือไม่อย่างไร *(ความมีเหตุผล)*

4.5.3 นักเรียนคิดว่าค่านิยมหรือความรู้สึกดังกล่าวของตนเองนั้น จะมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตหรือไม่ ใครได้รับผลกระทบบ้าง มากน้อยเพียงใด *(ความมีเหตุผล)*

4.5.4 หากมีโอกาสเผชิญสถานการณ์ความขัดแย้ง กับเพื่อนที่มีค่านิยมหรือความรู้สึกที่ไม่เหมือนกันกับนักเรียน แล้วจะปฏิบัติกับเพื่อนอย่างไร *(การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*

4.6 เมื่อนักเรียนเข้าใจตนเองว่าตนเองมีค่านิยมอย่างไรเขาก็จะได้มองเห็นค่านิยมของเพื่อนด้วย จากที่นักเรียนได้ตอบคำถามของครูทุกคน ซึ่งจะทำให้ นักเรียนเข้าใจในตัวเพื่อน

4.7 ครูสรุปว่า การที่นักเรียนเข้าใจตนเองแล้วก็จะส่งผลให้เข้าใจเพื่อนด้วย

เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมอภิปรายอย่างอิสระ กระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตามหลักการแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเหตุผล ข้ออ้างอิง สนับสนุนความคิดเห็นและแสดงกิริยาวาจาสุภาพ

- สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R-C-A เพื่อให้ให้นักเรียนมองเห็นตนเองและผู้อื่นในแง่บวก (ตัวอย่างคำถาม R-C-A ท้ายบทเรียน)

(R) คำถามเพื่อการสะท้อน

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ในขณะที่อภิปรายแสดงความคิดเห็น*(ความพอประมาณ)*

(C) คำถามเพื่อการเชื่อมโยง

- เพื่อนของนักเรียนแต่ละคน มีค่านิยมหรือความรู้สึกเหมือนกันหรือไม่อย่างไร *(ความมีเหตุผล)*

- นักเรียนคิดว่าค่านิยมหรือความรู้สึกดังกล่าวของตนเองนั้น จะมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตหรือไม่ ใครได้รับผลกระทบบ้าง มากน้อยเพียงใด *(ความมีเหตุผล)*

(A) คำถามเพื่อการปรับใช้

- หากมีโอกาสเผชิญสถานการณ์ความขัดแย้ง กับเพื่อนที่มีค่านิยมหรือความรู้สึกที่ไม่เหมือนกันกับนักเรียน แล้วจะปฏิบัติกับเพื่อนอย่างไร *(การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*

5. การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- คำถามที่กระตุ้นการคิด/การกระทำของผู้เรียน ให้บรรลุผลตามหลักคิด

5.1 ความพอประมาณ

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ในขณะที่อภิปรายแสดงความคิดเห็น (สิ่งที่คิดทำมีความเหมาะสมกับกาลเทศะ สถานการณ์หรือไม่ อย่างไร)

5.2 ความมีเหตุผล

- เพื่อนของนักเรียนแต่ละคน มีค่านิยมหรือความรู้สึกเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร (ความมีเหตุผล)
- นักเรียนคิดว่าค่านิยมหรือความรู้สึกดังกล่าวของตนเองนั้น จะมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตหรือไม่ ใครได้รับผลกระทบบ้าง มากน้อยเพียงใด (ความมีเหตุผล)

5.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- หากมีโอกาสเผชิญสถานการณ์ความขัดแย้ง กับเพื่อนที่มีค่านิยมหรือความรู้สึกที่ไม่เหมือนกันกับนักเรียน แล้วจะปฏิบัติกับเพื่อนอย่างไร (การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)

5.4 เจียมใจความรู้

- ตนมีความรู้ในเรื่องที่อภิปราย มากน้อยเพียงใด
- รู้ว่าเกิดอะไร มีใครที่เกี่ยวข้อง และเกี่ยวข้องกันอย่างไร

5.5 เจียมใจคุณธรรม

- ในการอยู่ร่วมกันในสังคม นักเรียนมีแนวปฏิบัติในการแสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น อย่างไร
- หากในอนาคตนักเรียนเผชิญกับบุคคลที่มองตนเองและผู้อื่นในแง่ลบ นักเรียนจะทำอย่างไร

5.6 การเชื่อมโยงสู่ 4 มิติ

สิ่งที่คิด มีผลกระทบทางบวกและทางลบในมิติด้านวัตถุ/ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอะไรบ้าง ทำอย่างไรจึงจะไม่ให้เกิดผลกระทบทางลบ

6. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

- ห้องสมุด
- แบบสอบถาม ฉันทิคือใคร

7. การวัดและประเมินผล

7.1 วิธีการประเมิน

- ประเมินพฤติกรรม
- สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

7.2 เครื่องมือ

- แบบประเมินพฤติกรรม
- แบบสังเกตเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมและการปฏิบัติกิจกรรม

7.3 เกณฑ์การประเมิน

- ประเมินพฤติกรรม เกณฑ์ผ่านร้อยละ 80
- สังเกตเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมและการปฏิบัติกิจกรรม เกณฑ์ผ่านร้อยละ 80

8. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8.1. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8.1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A).....

.....

.....

.....

8.1.2 สมรรถนะสำคัญ.....

.....

.....

8.2 ปัญหาและอุปสรรค.....

.....

.....

8.3 แนวทางในการแก้ไขและพัฒนา.....

.....

.....

(.....) ครูผู้สอน

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล /รายกลุ่ม

ตัวชี้วัดพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
ความสนใจ	มีความสนใจในการเรียนตลอดเวลา	มีความสนใจในการเรียนเป็นครั้งคราว	ไม่มีความสนใจในการเรียน
การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นสม่ำเสมอ	แสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง	ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นนานๆ ครั้ง
การตอบคำถาม	ตอบคำถามสม่ำเสมอ ประมาณ 80-100 %	ตอบคำถามไม่สม่ำเสมอ ประมาณ 50-79 %	ตอบคำถามน้อยกว่า 50 %
การยอมรับฟังความคิดเห็น	ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นสม่ำเสมอ	ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นบ้าง	ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น

ระดับคุณภาพ

คะแนนรวม	9 - 12	หมายถึง ดีมาก
คะแนนรวม	5 - 8	หมายถึง ดี
คะแนนรวม	1 - 4	หมายถึง พอใช้

ใบงาน
“ฉันคือใคร”

1. ฉันชื่อ
2. ชื่อเล่นของฉัน
.....
3. ฉันเกิดที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....
4. ฉันเคยอาศัยอยู่ที่.....เป็นเวลา.....ปี และก่อนหน้านั้นเคยย้ายที่อยู่มา.....
แห่ง คือ 1.....2.....
5. ฉันเป็นบุตรคนที่.....ของครอบครัว มีพี่.....คน น้อง.....คน
6. งานบ้านที่ฉันทำประจำ คือ.....
7. สิ่งที่เป็นเพื่อน ๆ ชอบในตัวฉันคือ.....
8. ฉันคิดว่าสิ่งดีสำหรับตัวฉันคือ.....
9. คนที่ฉันอยากจะทำตัวเหมือน คือ.....
เพราะว่า.....
10. สิ่งที่ทำให้ฉันภูมิใจที่ได้ทำ คือ.....
11. ครูที่ฉันชอบที่สุด คือ.....
เพราะ.....
12. ครูที่ฉันไม่ชอบ คือ.....
เพราะ.....
13. สีที่ฉันชอบที่สุด คือ.....สีนี้ทำให้ฉันคิดถึง.....
14. อาหารที่ฉันชอบที่สุด คือ.....
15. รายการทีวีที่ฉันชอบที่สุด คือ.....
16. ในเวลาว่างฉันชอบ.....คือ.....
17. บางสิ่งที่ไม่ชอบ คือ.....
18. ถ้าฉันสามารถเลือกเป็นสัตว์อะไรได้ 1 วัน ฉันจะเลือก
เป็น.....
19. สิ่งที่ทำให้ฉันสุขที่สุด คือ.....
20. สิ่งที่ทำให้ฉันทุกข์ที่สุด คือ.....

**ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**

แผนการจัดกิจกรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชื่อกิจกรรม ความดี ความเก่งของเพื่อน

เวลา 1 ชั่วโมง

1. องค์กรประกอบทักษะชีวิต

1.1 องค์กรประกอบที่

- องค์กรประกอบที่ 4 การสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น

1.2 พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง

- รู้จักแสดงความคิดเห็นความรู้สึก ความชื่นชมและกระทำที่ดีงามให้ผู้อื่นรับรู้

1.3 ตัวชี้วัด

- ชื่นชมความสำเร็จความสามารถ และการกระทำที่ดีของเพื่อนด้วยคำพูด
ภาษากายหรือสัญลักษณ์ได้

1.4 พฤติกรรมชี้บ่งตัวชี้วัดเพื่อการประเมิน

- พูดแสดงอาการชื่นชมหรือแสดงความยินดีในความสำเร็จหรือการกระทำที่ดีของ
เพื่อน

- เขียนหรือใช้สัญลักษณ์แสดงความชื่นชม/ ยินดี

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักเรียนรู้จักแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความชื่นชม และกระทำที่ดีงามให้
ผู้อื่นรับรู้

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

3.1 ชิ้นงาน

- แบบบันทึกกิจกรรม “มองส่วนดี”

3.2 ภาระงาน

-

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 ครูนำสนทนากับนักเรียนว่า ทุกคนต่างก็มีความดีความสามารถแตกต่างกันไป เช่น บางคนร้องเพลงเก่ง พุดเก่ง และครูยกตัวอย่างความเก่งความสามารถของตนเองพร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันบอกความเก่งความสามารถของครูเพิ่มเติม

4.2 ครูนำอภิปรายว่า ความดีความเก่งความสามารถของเรา และของเพื่อนที่ตนเองรู้และโดยการบอกของเพื่อนๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนที่จะทำให้รู้ว่าเรามีความดี ความเก่งความสามารถอย่างไร ทำให้อุบัติภูมิใจและยอมรับผู้อื่น

4.3 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน แล้วแจกกระดาษให้คนละ 1 แผ่น ให้เขียนชื่อตัวเองไว้ที่หัวกระดาษ และเขียนความเด่นของตนในด้านความดีความเก่งความสามารถ 1 อย่าง เสร็จแล้วให้ส่งกระดาษนั้นเวียนไปยังเพื่อนที่อยู่ทางขวามือและรับกระดาษทางซ้ายมือต่อไปเขียนส่วนดีของเพื่อนที่ตรงตามรายชื่อในกระดาษนั้น ทำอย่างนี้เรื่อยๆ ไปจนครบวง และส่งกระดาษคืนให้เพื่อนตามรายชื่อที่ระบุให้นักเรียนทุกคนอ่านส่วนดีของตนตามที่เพื่อนๆ เขียน

4.4 ครูตั้งประเด็นถามให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ดังนี้

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อได้อ่านสิ่งที่เพื่อนเขียนถึงเราในส่วนดี (*ความพอประมาณ*)
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรขณะที่เขียนส่วนดีของเพื่อน (*ความพอประมาณ*)
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่ออ่านส่วนดีของเราที่เราเขียนเองกับที่เพื่อนเขียนมีความเหมือนหรือแตกต่างกัน ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น (*ความมีเหตุผล*)
- นักเรียนคิดว่าจากสถานการณ์ดังกล่าว จะมีผลกระทบตามมาหรือไม่ ใครได้รับผลกระทบบ้าง รุนแรงหรือเล็กน้อยเพียงใด (*ความมีเหตุผล*)
- ในวิถีการดำเนินชีวิตจริงของนักเรียนจะมีโอกาสพบหรือเผชิญกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ดังกล่าว บ้างหรือไม่ เพราะอะไร (*ความมีเหตุผล*)
- การที่เราได้รู้ความเก่งความสามารถของเรา และของเพื่อนจะมีประโยชน์อย่างไร (*ความมีเหตุผล*)
- หากมีโอกาสเผชิญสถานการณ์ที่ต้องแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความชื่นชม และกระทำที่ดึงมาให้อื่น นักเรียนจะอย่างไร เพื่อให้นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (*การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี*)

4.5 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปให้ได้สาระสำคัญ คือ “ทุกคนต่างก็มีความดีความเก่ง ความสามารถซึ่งอาจจะเหมือนกันหรือแตกต่างกันไป เราเองอาจจะมองความดีความเก่ง ความสามารถของเราแตกต่างจากเพื่อนก็ได้ เพราะเราอาจมีความดี ความเก่ง ความสามารถหลายอย่างการที่เรามองหาส่วนดีของตัวเอง ทั้งโดยตัวเราหรือเพื่อนบอกแล้วนำมาพัฒนาจะกลายเป็นทักษะของแต่ละคนได้ อีกทั้งจะมีประโยชน์ทำให้เรายอมรับตนเองและยอมรับเพื่อน และหากนำความสามารถซึ่งเป็นส่วนดีนี้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการร่วมมือในการทำงานด้วยดี”

เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมอภิปรายอย่างอิสระ กระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตามหลักการแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเหตุผล ข้ออ้างอิง สนับสนุนความคิดเห็นและแสดงกิริยาวาจาสุภาพ

- สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R-C-A เพื่อให้นักเรียนรู้จักแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความชื่นชม และกระทำที่ดั่งงามให้ผู้อื่นรับรู้ (ตัวอย่างคำถาม R-C-A ท้ายบทเรียน)

(R) คำถามเพื่อการสะท้อน

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อได้อ่านสิ่งที่เพื่อนเขียนถึงเราในส่วนตัว (ความพอประมาณ)

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรขณะที่เขียนส่วนตัวของเพื่อน (ความพอประมาณ)

(C) คำถามเพื่อการเชื่อมโยง

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่ออ่านส่วนตัวของเราที่เราเขียนเองกับที่เพื่อนเขียนมีความเหมือนหรือแตกต่างกัน ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น (ความมีเหตุผล)

- นักเรียนคิดว่าจากสถานการณ์ดังกล่าว จะมีผลกระทบตามมาหรือไม่ ใครได้รับผลกระทบบ้าง รุนแรงหรือมากน้อยเพียงใด (ความมีเหตุผล)

- ในวิถีการดำเนินชีวิตจริงของนักเรียนจะมีโอกาสพบหรือเผชิญกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ดังกล่าว บ้างหรือไม่ เพราะอะไร (ความมีเหตุผล)

- การที่เราได้รู้ความเก่งความสามารถของเรา และของเพื่อนจะมีประโยชน์อย่างไร (ความมีเหตุผล)

(A) คำถามเพื่อการปรับใช้

- หากมีโอกาสเผชิญสถานการณ์ที่ต้องแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความชื่นชม และกระทำที่ดั่งงามให้ผู้อื่น นักเรียนจะอย่างไร เพื่อให้นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)

5. การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- คำถามที่กระตุ้นการคิด/การกระทำของผู้เรียน ให้บรรลุผลตามหลักคิด

5.1 ความพอประมาณ

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ในขณะที่อภิปรายแสดงความคิดเห็น (สิ่งที่คิดทำมีความเหมาะสมกับกาลเทศะ สถานการณ์หรือไม่ อย่างไร)

5.2 ความมีเหตุผล

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่ออ่านส่วนตัวของเราที่เราเขียนเองกับที่เพื่อนเขียนมีความเหมือนหรือแตกต่างกัน ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น (ความมีเหตุผล)

- นักเรียนคิดว่าจากสถานการณ์ดังกล่าว จะมีผลกระทบตามมาหรือไม่ ใครได้รับผลกระทบบ้าง รุนแรงหรือมากน้อยเพียงใด (ความมีเหตุผล)

- ในวิถีการดำเนินชีวิตจริงของนักเรียนจะมีโอกาสพบหรือเผชิญกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ดังกล่าว บ้างหรือไม่ เพราะอะไร (ความมีเหตุผล)

- การที่เราได้รู้ความเก่งความสามารถของเรา และของเพื่อนจะมีประโยชน์อย่างไร (ความมีเหตุผล)

5.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- หากมีโอกาสเผชิญสถานการณ์ที่ต้องแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความชื่นชม และกระทำที่ดีงามให้ผู้อื่น นักเรียนจะอย่างไร เพื่อให้นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)

5.4 เจือใจความรู้

- ตนมีความรู้ในเรื่องที่อภิปราย มากน้อยเพียงใด
- รู้ว่าเกิดอะไร มีใครที่เกี่ยวข้อง และเกี่ยวข้องกันอย่างไร

5.5 เจือใจคุณธรรม

- ในการอยู่ร่วมกันในสังคม นักเรียนมีแนวปฏิบัติในการพูดแสดงอาการชื่นชม หรือแสดง ความยินดีในความสำเร็จหรือการกระทำที่ดีของเพื่อน /เขียนหรือใช้สัญลักษณ์ แสดงความชื่นชม/ ยินดี อย่างไร

5.6 การเชื่อมโยงสู่ 4 มิติ

สิ่งที่คิด มีผลกระทบทางบวกและทางลบในมิติด้านวัตถุ/ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอะไรบ้าง ทำอย่างไรจึงจะไม่ให้เกิดผลกระทบทางลบ

6. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

- แบบบันทึกกิจกรรม “มองส่วนตัว”

7. การวัดและประเมินผล

7.1 วิธีการประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

7.2 เครื่องมือ

- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

7.3 เกณฑ์การประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผ่านเกณฑ์
- สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม ผ่านเกณฑ์

8. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8.1. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8.1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A).....

.....

.....

.....

8.1.2 สมรรถนะสำคัญ.....

.....

.....

8.2 ปัญหาและอุปสรรค.....

.....

.....

8.3 แนวทางในการแก้ไขและพัฒนา.....

.....

.....

(.....) ครูผู้สอน

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ชื่อ..... ชั้น.....

1. ส่วนดีที่ฉันเคยบอกเพื่อน

.....

2. ส่วนดีที่เพื่อนเคยบอกฉัน

.....

3. เมื่อฉันเขียนส่วนดีของตัวเองฉันรู้สึก

.....

4. เมื่อฉันเขียนส่วนดีของเพื่อนฉันรู้สึก

.....

5. ส่วนดีที่เพื่อนเคยบอกฉัน และฉันคิดว่าเป็นความจริง คือ

.....

6. เพื่อนที่ฉันชอบมากที่สุด คือ

.....

เหตุผลที่ชอบเพราะ

.....

7. ประโยชน์ที่ฉันได้รับจากกิจกรรมนี้ คือ

.....

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการจัดกิจกรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อกิจกรรม นักข่าวรุ่นเยาว์

เวลา 1 ชั่วโมง

1. องค์ประกอบทักษะชีวิต

1.1 องค์ประกอบที่

- องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

1.2 พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง

- ยুক্তข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี

1.3 ตัวชี้วัด

- เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก

1.4 พฤติกรรมซึ่งบ่งชี้ตัวชี้วัดเพื่อการประเมิน

- อดทนต่อความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน
- สามารถหาข้อสรุปเพื่อหยุดการทะเลาะของเพื่อนได้โดยไม่ใช้ความรุนแรง
- สามารถอธิบายด้วยเหตุผลโดยไม่ใช้อารมณ์เมื่อมีความเห็นไม่ตรงกันในกลุ่มเพื่อน

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ นักเรียนอดทนต่อความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน
- เพื่อให้ นักเรียนสามารถหาข้อสรุปเพื่อหยุดการทะเลาะของเพื่อนได้โดยไม่ใช้ความรุนแรง
- เพื่อให้ นักเรียนสามารถอธิบายด้วยเหตุผลโดยไม่ใช้อารมณ์เมื่อมีความเห็นไม่ตรงกันในกลุ่มเพื่อน

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

3.1 ชิ้นงาน

-

3.2 ภาระงาน

- การวิเคราะห์ข่าวประจำวันที่น่าสนใจ เช่น ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวภัยสังคม ข่าวภัยทางเพศภัย ข่าวด้านสุขภาพ ข่าวบันเทิง เป็นต้น

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 มอบหมายให้ผู้เรียนไปอ่านข่าวและคัดเลือกข่าวที่ผู้เรียนคิดว่าอาจเกิดขึ้นกับตนเองได้ถ้าไม่ป้องกันตนเอง

4.2 ตัวแทนผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านข่าวที่ไปศึกษามา แล้วและเลือกมาอ่านกลุ่มละ 1 ข่าว

4.3 ผู้เรียนและครูสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับข่าวที่ได้รับฟัง หรือให้อภิปรายกลุ่มตามประเด็นต่อไปนี้

4.3.1 นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับข่าวที่เพื่อนๆ นำมาอ่านให้ฟัง (ความพอประมาณ)

4.3.2 ในชีวิตจริง นักเรียนเคยพบเห็นคนที่ประสบกับภัยอันตรายเหมือนในข่าวที่ฟังหรือไม่อย่างไร

- นักเรียนคิดว่าจากสถานการณ์ในข่าว จะมีผลกระทบตามมาหรือไม่ ใครได้รับผลกระทบบ้าง รุนแรงหรือน้อยเพียงใด (*ความมีเหตุผล*)

- ในวิถีการดำเนินชีวิตจริงของนักเรียนจะมีโอกาสพบหรือเผชิญกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ดังในข่าว บ้างหรือไม่ เพราะอะไร

- หากมีโอกาสเผชิญสถานการณ์ดังในข่าว นักเรียนจะมีวิธีการป้องกันหรือหาทางออกให้กับตนเองอย่างไรบ้าง (*การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี*)

เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายอย่างอิสระ กระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตามหลักการแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเหตุผล ข้ออ้างอิง สนับสนุนความคิดเห็นและแสดงกิริยาจาสุภาพ

4.4 ร่วมกันสรุปสาระสำคัญของประเด็นคำถามข้อคิด เกี่ยวกับการรู้จักคาดคะเน ความเสี่ยงของตนเอง ที่อาจเกิดจากการเผชิญสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่ได้รับรู้จากข้อมูล ข่าวสาร

- สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R-C-A เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การยุติข้อขัดแย้งในกลุ่ม
เพื่อนด้วยสันติวิธี (ตัวอย่างคำถาม R-C-A ท้ายบทเรียน)
- (R) คำถามเพื่อการสะท้อน**
 - นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ในขณะที่อภิปรายแสดงความคิดเห็น*(ความพอประมาณ)*
 - ในกลุ่มของนักเรียนมีความขัดแย้งกันบ้างหรือไม่ เป็นการขัดแย้งกันเรื่องอะไร
- (C) คำถามเพื่อการเชื่อมโยง**
 - ในการเรียน การทำงานของนักเรียน มีความขัดแย้งกันเรื่องอะไรมากที่สุดสาเหตุมาจากอะไร*(ความมีเหตุผล)*
 - นักเรียนสังเกตเห็น ว่านักเรียนและเพื่อนๆ ทำอย่างไร ความขัดแย้งนั้นจึงยุติลง *(ความมีเหตุผล)*
 - หากความขัดแย้งนั้นไม่ยุติลงจะเกิดผลตามมาอย่างไรบ้าง ทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่นๆ *(ความมีเหตุผล)*
- (A) คำถามเพื่อการปรับใช้**
 - หากนักเรียนหรือกลุ่มของนักเรียนเกิดความขัดแย้งกัน นักเรียนมีแนวทางการปฏิบัติอย่างไร จึงจะยุติความขัดแย้งนั้นได้ *(การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*
 - หากในอนาคตนักเรียนเผชิญกับความขัดแย้งหรือเป็นผู้ร่วมในความขัดแย้งจะป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงอย่างไรบ้าง*(การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*

5. การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- คำถามที่กระตุ้นการคิด/การกระทำของผู้เรียน ให้บรรลุผลตามหลักคิด

5.1 ความพอประมาณ

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ในขณะที่อภิปรายแสดงความคิดเห็น
(สิ่งที่คิดทำมีความเหมาะสมกับกาลเทศะ สถานการณ์หรือไม่ อย่างไร)

5.2 ความมีเหตุผล

- นักเรียนคิดว่าจากสถานการณ์ในข่าว จะมีผลกระทบตามมาหรือไม่ ใครได้รับผลกระทบบ้าง รุนแรงหรือน้อยเพียงใด

- หากความขัดแย้งนั้นไม่ยุติลงจะเกิดผลตามมาอย่างไรบ้าง ทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่นๆ

5.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- คำถาม หากมีโอกาสเผชิญสถานการณ์ดังในข่าว นักเรียนจะมีวิธีการป้องกันหรือหาทางออกให้กับตนเองอย่างไรบ้าง
- คำถาม หากนักเรียนหรือกลุ่มของนักเรียนเกิดความขัดแย้งกัน นักเรียนมีแนวทางการปฏิบัติอย่างไร จึงจะยุติความขัดแย้งนั้นได้
- หากในอนาคตนักเรียนเผชิญกับความขัดแย้งหรือเป็นผู้ร่วมในความขัดแย้งจะป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงอย่างไรบ้าง

5.4 เจือ้นไขความรู้

- ตนมีความรู้ในเรื่องที่อภิปราย มากน้อยเพียงใด
- รู้ว่าเกิดอะไร มีใครที่เกี่ยวข้อง และเกี่ยวข้องกันอย่างไร

5.5 เจือ้นไขคุณธรรม

- หากนักเรียนหรือกลุ่มของนักเรียนเกิดความขัดแย้งกัน นักเรียนมีแนวทางการปฏิบัติอย่างไร จึงจะยุติความขัดแย้งนั้นได้
- หากในอนาคตนักเรียนเผชิญกับความขัดแย้งหรือเป็นผู้ร่วมในความขัดแย้งจะป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงอย่างไรบ้าง

5.6 การเชื่อมโยงสู่ 4 มิติ

สิ่งที่คิด มีผลกระทบทางบวกและทางลบในมิติด้านวัตถุ/ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอะไรบ้าง ทำอย่างไรจึงจะไม่ให้เกิดผลกระทบทางลบ

6. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

- สื่อโฆษณา ต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วารสาร สื่อ ICT สิ่งตีพิมพ์ เป็นต้น

7. การวัดและประเมินผล

7.1 วิธีการประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.2 เครื่องมือ

- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.3 เกณฑ์การประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผ่านเกณฑ์ในระดับดี

8. บันทึกผลการจัดกิจกรรม

8.1 ผลการจัดกิจกรรม

8.1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A).....

.....

.....

.....

8.1.2 สมรรถนะสำคัญ.....

.....

.....

.....

8.2 ปัญหาและอุปสรรค.....

.....

.....

.....

8.3 แนวทางในการแก้ไขและพัฒนา.....

.....

.....

.....

(.....) ครูผู้สอน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนใน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ความร่วมมือกันทำกิจกรรม				การแสดงความคิดเห็น				การรับฟังความคิดเห็น				การตั้งใจทำงาน				การแก้ไขปัญหา/หรือปรับปรุงผลงานกลุ่ม					
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน
โดยประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการจัดกิจกรรม
ชื่อกิจกรรม วินัยดีมีสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 1 ชั่วโมง

1. องค์ประกอบทักษะชีวิต

1.1 องค์ประกอบที่

- องค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

1.2 พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง

- ปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา และระเบียบของสังคม

1.3 ตัวชี้วัด

- ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อตกลงของกลุ่ม/ชั้นเรียน/สังคม

1.4 พฤติกรรมซึ่งบ่งชี้ตัวชี้วัดเพื่อการประเมิน

- ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อตกลงของกลุ่มชั้นเรียน บ้าน สังคมและชุมชน

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และเห็นคุณค่า สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของห้องเรียนและโรงเรียนได้

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

3.1 ชิ้นงาน

- แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย กิจกรรมวินัยดีมีสุข

3.2 ภาระงาน

- เล่นนิทาน เล่นบทบาทสมมติ แสดงสถานการณ์จำลอง หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 แบ่งกลุ่มนักเรียน มอบหมายให้เล่นนิทาน เล่นบทบาทสมมติ แสดงสถานการณ์จำลอง หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย

4.2 ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายผลการกระทำ จากเรื่องหรือตัวละครในเรื่อง ครอบคลุมประเด็นสำคัญๆ เช่น ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องหรือตัวละครนั้น ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัย ฯลฯ

4.3 นักเรียนและครูสนทนาร่วมกันสรุปและผลที่ได้รับจากความมีระเบียบวินัยและโทษที่ได้รับจากความไม่มีระเบียบวินัยจะมีผลกระทบต่อตนเองและสังคม โดยให้อภิปรายกลุ่มตามประเด็นต่อไปนี้

4.3.1 นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับนิทาน บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลองที่เพื่อนๆ แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้น (ความพอประมาณ)

4.3.2 ในชีวิตจริง นักเรียนเคยพบเห็นคนที่ประสบกับสถานการณ์เหมือนในกิจกรรมที่เพื่อนนำเสนอหรือไม่ อย่างไร

- นักเรียนคิดว่าจากสถานการณ์ดังกล่าว จะมีผลกระทบตามมาหรือไม่ ใครได้รับผลกระทบบ้าง รุนแรงหรือน้อยเพียงใด (ความมีเหตุผล)

- ในวิถีการดำเนินชีวิตจริงของนักเรียนจะมีโอกาสพบหรือเผชิญกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ดังกล่าว บ้างหรือไม่ เพราะอะไร

- หากมีโอกาสเผชิญสถานการณ์ดังกล่าว นักเรียนจะมีวิธีการป้องกันหรือหาทางออกให้กับตนเองอย่างไรบ้าง (การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)

เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมอภิปรายอย่างอิสระ กระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตามหลักการแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเหตุผล ข้ออ้างอิง สนับสนุนความคิดเห็นและแสดงกิริยาจาสุภาพ

4.4 นักเรียนร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติ ข้อตกลง กฎ กติกา หรือระเบียบ ของห้องเรียนโรงเรียน

4.5 ให้แต่ละกลุ่มสร้างเป็นภาพ หรือสัญลักษณ์เกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยที่กำหนดนั้นติดไว้ในห้องเรียนหรือบริเวณที่เหมาะสม

4.6 นักเรียนประเมินตนเองเป็นระยะๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่กำหนดไว้และปรับปรุงแก้ไข

4.7 ครู ผู้ปกครอง เพื่อนนักเรียนร่วมกันประเมินพฤติกรรมปฏิบัติตามระเบียบวินัย

4.8 จัดกิจกรรมยกย่อง ชมเชย เชิดชูเกียรติ นักเรียนที่ปฏิบัติตนดีเด่นเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย

4.9 ร่วมกันสรุปสาระสำคัญของประเด็นคำถามข้อคิด เกี่ยวกับการรู้จักคาดคะเน ความเสี่ยงของตนเอง ที่อาจเกิดจากการเผชิญสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่ได้รับรู้จากข้อมูลข่าวสาร

- สนทนาด้วยเทคนิคคำถาม R-C-A เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ปฏิบัติตามกฎ กติกา และระเบียบของสังคม (ตัวอย่างคำถาม R-C-A ท้ายบทเรียน)

(R) คำถามเพื่อการสะท้อน

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ในขณะที่อภิปรายแสดงความคิดเห็น*(ความพอประมาณ)*

- ในกลุ่มของนักเรียนเคย/ไม่เคย ปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่มชั้นเรียน บ้าน สังคมและชุมชนบ้างหรือไม่ อย่างไร

(C) คำถามเพื่อการเชื่อมโยง

- ในชีวิตจริง การเรียน การทำงานของนักเรียน มีนักเรียนเคย/ไม่เคย ปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่มชั้นเรียน บ้าน สังคมและชุมชน เรื่องอะไร สาเหตุมาจากอะไร*(ความมีเหตุผล)*

- นักเรียนช่วยกันคิดว่า ทำไมทุกคนจึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่ม ชั้นเรียน บ้าน สังคมและชุมชน*(ความมีเหตุผล)*

- หากทุกคนไม่ปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่ม ชั้นเรียน บ้าน สังคมและชุมชนลงจะเกิดผลตามมาอย่างไรบ้าง ทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่นๆ *(ความมีเหตุผล)*

(A) คำถามเพื่อการปรับใช้

- นักเรียนหรือกลุ่มของนักเรียนมีแนวทางในการปฏิบัติตนตามกฎ ข้อตกลงของสังคมอย่างไร *(การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*

- หากในอนาคตนักเรียนเผชิญกับมีบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่มชั้นเรียน บ้าน สังคมและชุมชน นักเรียนจะอย่างไร*(การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*

5. การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- คำถามที่กระตุ้นการคิด/การกระทำของผู้เรียน ให้บรรลุผลตามหลักคิด

5.1 ความพอประมาณ

- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ในขณะที่อภิปรายแสดงความคิดเห็น (สิ่งที่คิดทำมีความเหมาะสมกับกาลเทศะ สถานการณ์หรือไม่ อย่างไร)

5.2 ความมีเหตุผล

- ในชีวิตจริง การเรียน การทำงานของนักเรียน มีนักเรียนเคย/ไม่เคย ปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่ม ชั้นเรียน บ้าน สังคมและชุมชน เหตุการณ์ใดบ้าง อย่างไร และผลเป็นอย่างไร

- นักเรียนช่วยกันคิดว่า ทำไมทุกคนจึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่มชั้นเรียน บ้าน สังคมและชุมชน

- หากทุกคนไม่ปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่ม ชั้นเรียน บ้าน สังคมและชุมชนลง จะเกิดผลตามมาอย่างไรบ้าง ทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่นๆ

5.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- นักเรียนหรือกลุ่มของนักเรียนมีแนวทางในการปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของ สังคมอย่างไร

- หากในอนาคตนักเรียนเผชิญกับมีบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่มชั้นเรียน บ้าน สังคมและชุมชน นักเรียนจะทำอย่างไร

5.4 เจาะใจความรู้

- ตนมีความรู้ในเรื่องที่อภิปราย มากน้อยเพียงใด

- รู้ว่าเกิดอะไร มีใครที่เกี่ยวข้อง และเกี่ยวข้องกันอย่างไร

5.5 เจาะใจคุณธรรม

- ในการอยู่ร่วมกันในสังคม นักเรียนมีแนวปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่มชั้นเรียน บ้าน สังคมและชุมชนอย่างไร

- หากในอนาคตนักเรียนเผชิญกับมีบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงของกลุ่มชั้นเรียน บ้าน สังคมและชุมชน นักเรียนจะทำอย่างไร

5.6 การเชื่อมโยงสู่ 4 มิติ

สิ่งที่คิด มีผลกระทบทางบวกและทางลบในมิติด้านวัตถุ/ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอะไรบ้าง ทำอย่างไรจึงจะไม่ให้เกิดผลกระทบทางลบ

6. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

- นิทาน / เรื่อง บทบาทสมมติ/สถานการณ์จำลอง ฯลฯ เกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย
- ภาพ / สัญลักษณ์เกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย
- กระดาษ ดินสอสี ฯลฯ

7. การวัดและประเมินผล

7.1 วิธีประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- การตรวจผลงาน

7.2 เครื่องมือ

- แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล
- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

- แบบประเมินการตรวจผลงาน

7.3 เกณฑ์การประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80
- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80
- การตรวจผลงาน ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

8. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8.1. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8.1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A).....

.....

.....

.....

8.1.2 สมรรถนะสำคัญ.....

.....

.....

8.2 ปัญหาและอุปสรรค.....

.....

.....

8.3 แนวทางในการแก้ไขและพัฒนา.....

.....

.....

(.....) ครูผู้สอน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนใน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	ความร่วมมือกันทำ กิจกรรม				การแสดงความคิดเห็น				การรับฟังความคิดเห็น				การตั้งใจทำงาน				การแก้ไขปัญหา/หรือ ปรับปรุงผลงานกลุ่ม			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบบันทึกผลการประเมินการจัดกิจกรรม

เรื่อง วินัยดีมีสุข

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์					รวมคะแนนด้านคุณลักษณะ ฯ	ด้านผลงาน		รวม	ผ่าน / ไม่ผ่าน
		มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	มีความซื่อสัตย์สุจริต	มีวินัยในตนเอง	มีความสนใจใฝ่เรียนรู้	อยู่อย่างพอเพียง		ทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่	ทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่		
		2	2	2	2	2		10	10		
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
ความหมายระดับคุณภาพ		2 หมายถึง	เกณฑ์ระดับคะแนน				25 - 30 = 2				
		1 หมายถึง	พอใช้				18 - 24 = 1				
		0 หมายถึง	ปรับปรุง				0 - 17 = 0				
						เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน 1 ขึ้นไป					
						ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน					
						(.....)					